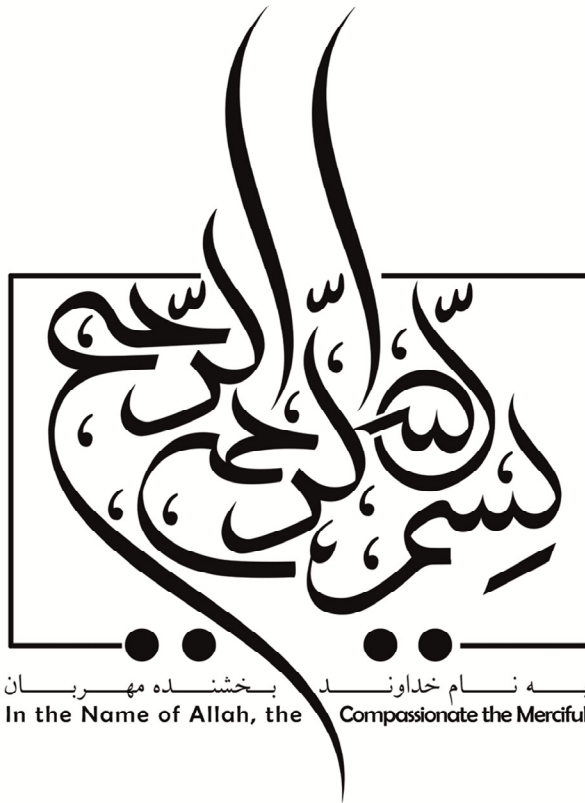

سرشناسه: ربانی، محمد حسن، ۱۳۴۳ - Rabbani, Muhammad Hasan /
 عنوان و نام پدیدآور: منهج فقهی شهید اول (۷۸۶ ق) / محمد حسن ربانی بیرجندی.
 مشخصات نشر: قم: نورالامین، ۱۴۰۴.
 مشخصات ظاهری: ۳۰۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۷۶۷-۳۲-۵
 موضوع: شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ ق. -- نقد و تفسیر
 موضوع: فقه -- روش شناسی / Islamic law -- Methodology
 فقه -- مکتب‌ها / Islamic law -- *Legal systems
 رده بندی کنگره: ۱۶۹BP
 رده بندی دیویی: ۳۰۱/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۰۴۹۰۱۵
 این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

NBP152

منهج فقهی شهید اول (۷۸۶ ق)

مؤلف: محمد حسن ربانی بیرجندی

چاپ اول: ۱۴۰۴ ش / ۱۴۴۶ ق

ناشر: نورالامین

چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ شمارگان: ۵۰۰ قیمت:

مراکز پخش

* ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸

تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ / ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۹ +۹۸

* ایران، قم، بلوار امین، سه راه سالاریه

تلفن: ۰۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶ +۹۸

pup.nooralamin@gmail.com

با سپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند

* مدیر انتشارات: مصطفی نویخت

* مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

* ناظر فنی: سید محمدرضا جعفری

* ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

نورالامین

منہج فقہی شہید اوّل (۷۸۶ق)

محمد حسن ربّانی بیرجندی

سخن ناشر

معارف اسلامی ناب، نیازِ بشرِ تشنه معنویت امروز است. در این دوران که بسیاری آن را عصر پایان جهان می‌دانند، گرایش به دین و معنویت، سرعتی شگفت یافته است. در این میان، اسلام بیشترین سهم را از این گرایش به دین دارد، و چرا چنین نباشد؟ اسلام، دین انسانی زیستن، عدالت‌پروری و عشق به هم‌نوع است و بشر این عصر، این گوهر گمشده را در اسلام ناب یافته است.

از سوی دیگر، گسترش پُرشتاب رسانه‌ها و ابزارهای انتشار اطلاعات، بی‌وقفه موجب پدید آمدن پرسش‌ها و شبهات جدیدی می‌شود که تا اندکی پیش از این، هیچ‌یک از آنها قابل تصور نبود. این انفجار اطلاعات، به‌ویژه در دنیای مجازی، اغلب فرصت ژرف‌اندیشی را از انسان سلب می‌کند و همین موجب شناخت نادرست یا ناقص از بسیاری امور، به‌ویژه مفاهیم و معارف دینی می‌گردد.

بنابراین، تبلیغ و نشر مؤثر معارف اسلامی ناب، رسالت خطیری است که بر عهده همه متولیان این امر می‌باشد. بدون تلاش خالصانه و آگاهانه برای رسیدن به این هدف، پتانسیل عظیمی که در گرایش بشر به معنویت در این عصر پدید آمده، به هدر خواهد رفت.

نشر «نورالامین» به سهم خود می‌کوشد تا بخش اندکی از رسالت عظیم نشر معارف اسلامی ناب را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در این راستا از پیشنهادهای و انتقادهای همه فرهیختگان این عرصه، برای غنا بخشیدن به آثار خود استقبال می‌کند.

نورالامین

فهرست عناوین

۹	□ پیش گفتار
۱۱	□ فصل اوّل: زندگی نامه شهید اوّل
۱۹	تولّد شهید
۲۴	گاه شمار تاریخی برای مسافرت‌های شهید و حیات علمی وی
۳۵	نقش اجازه و اهمیّت آن
۵۴	اهمیّت شهید برای وقت و کرامات وی
۶۹	تتلمذ شیخ شهید نزد اساتید
۷۲	استادان شهید اول
۷۸	جریان شهادت شهید اوّل
۹۰	چند نکته در مورد سحر
۹۷	برداشت شهید از حدیث اربعین
۱۰۱	بررسی برخی آراء شهید
۱۰۹	گزارشی کوتاه از کتاب مختصر نسیم السحر
۱۱۹	دختر شهید اوّل و میراث شهید
۱۲۱	قاعده تنزیل فتاوی متقدّمان به منزله روایت از دیدگاه شهید اوّل

- ۱۳۷ فصل دوم: تحلیل ویژگی‌های شهید اول و تألیفات وی
- ۱۳۷ پیشگفتار
- ۱۴۴ کلام سید محسن امین جبل عاملی در مقایسه بین دو شهید
- ۱۷۲ نکاتی درباره شخصیت شهید اول
- ۱۷۹ فرق القواعد و الفوائد شهید اول و تمهید القواعد شهید ثانی
- ۱۸۲ تألیف لمعه در زندان
- ۱۸۶ ارزش فقهی غایه المراد
- ۱۸۹ منهج نگارشی شهید در کتاب غایه المراد
- ۱۹۸ حدیث پژوهی شهید
- ۲۰۶ بررسی برخی آراء اصولی شهید اول
- ۲۱۰ تذکرات ادبی
- ۲۱۳ ذکر فتاوی اصحاب ائمه علیهم السلام
- ۲۱۴ تعلیم اصول و تخریج اصول
- ۲۱۹ اقسام حدیث از دیدگاه شهید
- ۲۲۶ حجیت خبر واحد
- ۲۲۷ فصل سوم: منهج علمی شهید اول
- ۲۲۷ تأسیس مکتب و پیروی اتباع
- ۲۳۲ ویژگی‌های مکتب فقهی حدیثی شهید اول
- ۲۳۲ ۱. توجه به فتاوی قداماء
- ۲۳۳ مصادر مفقود
- ۲۳۶ ۲. احاطه بر فقه مقارن

۳. تکثر آراء شهید	۲۳۷
۴. نگاه شهید به آثار قدماء به عنوان نصوص	۲۴۰
۵. تکیه شهید بر ارتباط معنوی بین فقه	۲۴۱
۶. تألیف قواعد فقه	۲۴۴
۷. تألیف متون درسی و مورد نیاز	۲۴۵
۸. موافقت با شهرت	۲۴۵
۹. نوآوری و ذکر فروع جدید	۲۴۶
۱۰. توجه شهید به فقه حکومتی	۲۴۶
مبانی فقه الحدیث شهید اول	۲۴۸
تقدم روایت به خاطر تعلیل	۲۶۲
تحلیل یک مثال از فقه شهید اول	۲۶۵
مبانی رجالی شهید	۲۶۸
۱. توثیق راویان غیر دوازده امامی	۲۶۸
۲. عمل به مراسیل محمد بن ابی عمیر	۲۷۴
۳. عمل به مراسیل مشایخ ثلاثه	۲۷۷
۴. قاعده اصحاب اجماع	۲۷۸
۵. عمل به روایت موثق	۲۸۴
معنای اصطلاحی رفع	۲۸۶
□ کتاب نامه	۲۹۳

پیش گفتار

درباره زندگی نامه شهید اول، علمای تراجم نهایت سعی خود را انجام داده، و زندگی نامه های خوبی را به سامان رسانده اند. کتاب های مستقلی هم نوشته شده است، اما درباره منهج شناسی فقها، کمتر کار شده، آنچه در پیش روی شماست برخی نوشته ها که چون در اول را هستیم از پختگی و علمیت برخوردار نیست.

درباره شهید اول، منهج شناسی در حقیقت مکتب شناسی وی است. شهید اول صاحب مکتب و دارای ویژگی های خاصی است که در این رساله به برخی از آنها پرداخته شده است.

شهید فقه را گسترش داد، و دامنه آن را چنان فربه کرد که دیگر ظرفیت بحث از آراء فقیهان اهل سنت نداشت، و برای اولین بار، دایره فقه را اختصاص به فقه شیعه قرار داد، و لذا وی را اولین کسی شمرده اند که فقه شیعه را از فقه اهل سنت تهذیب کرد. **أَوَّلُ مَنْ هَذَّبَ فِقْهَ الشَّيْعَةِ مِنْ فِقْهِ أَهْلِ السُّنَّةِ الشَّهِيدُ الْأَوَّلُ** رحمه الله.

شهید اول شاگرد با واسطه مرحوم علامه حلی بود و لذا از طرف وی به واسطه فخر الدین حلی احاطه کامل به آراء و نظریات فقهی و کلامی اهل سنت داشت.

وی اجازه نامه های گوناگون از بیش از چهل استاد داشت و با همه این مهارت فقه، فقه را محض در فقه شیعه نوشت و ضرورتی ندید که آن را آمیخته نماید.

در این کتاب منهج و مکتب فقهی شهید در حدّ وسع نویسنده بررسی شده است.